

K o m i s j a Z a k ł a d o w a

NSZZ

Solidarność

przy Inowrocławskich Kopalniach Soli „SOLINO” S.A.

**88-100 Inowrocław
NIP: 556-179-68-49**

**ul. Św. Ducha 26a
tel. 35 45 806, 35 45 886**

Inowrocław, dnia 28.11.2024 r.

**Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów**

Szanowny Panie Premierze,

Celem sprzedaży, przez Ministra Przekształceń Własnościowych w 1996 roku Mazowieckim Zakładom Petrochemicznym Petrochemia Płock (obecnie Grupa Orlen), Inowrocławskich Kopalń Soli (obecnie Solino S.A.) było stworzenie dla Państwa Polskiego w kavernach solnych, znajdujących się głęboko pod powierzchnią ziemi, bezpiecznego i ekonomicznego kompleksu podziemnych magazynów ropy i paliw. Projekt ten był realizowany w zgodzie z dyrektywą Unii Europejskiej, zobowiązującą państwa członkowskie oraz kraje ubiegające się o członkostwo do utrzymywania trzymiesięcznych rezerw strategicznych paliw w celu ochrony przed różnorodnymi kryzysami.

W ramach tej inicjatywy PKN Orlen (obecnie) uzyskał prawo wyłączności na przechowywanie strategicznych rezerw ropy i paliw. Ze względu na strategiczne znaczenie spółki Solino S.A. dla bezpieczeństwa energetycznego Polski, wprowadzono szczególne zabezpieczenia umożliwiające bezpośrednią kontrolę Ministra Skarbu Państwa nad jej działalnością. Minister Skarbu Państwa dysponował tzw. „złotą akcją”, która pozwalała blokować decyzje sprzeczne z przyjętą koncepcją prywatyzacyjną oraz ochroną interesów Państwa Polskiego.

W późniejszym okresie złotą akcję zastąpiono udziałem Skarbu Państwa wynoszącym 25,02%, co zachowało jego strategiczną rolę.

Z przykrością zauważamy, że od 2007 roku systematycznie ograniczano wpływ państwa na nadzór nad Solino S.A., co wzbudzało nasze wielokrotne zaniepokojenie.

Wybór Inowrocławskich Kopalń Soli na główną bazę magazynową Państwa Polskiego dla ropy i paliw był podyktowany szeregiem kluczowych czynników tj.:

1. **Technologia otworowej eksploatacji wysadów solnych:** Solino stosowało tanią, wydajną i bezpieczną dla pracowników oraz środowiska metodę wydobycia soli.
2. **Wykorzystanie istniejącej infrastruktury:** Znacząco wyeksploatowana kopalnia solna mogła zostać zmodernizowana przy relatywnie niskich kosztach, umożliwiając szybkie dostosowanie do funkcji magazynowej.
3. **Dogodna lokalizacja:** Centralne położenie Polski stanowiło dodatkowy atut.
4. **Zintegrowany układ gospodarczy:** Spółka była częścią hybrydowego kompleksu technologiczno-produkcyjnego, obejmującego sieć rurociągów oraz współpracę z grupą Ciech, Anwilem Włocławek i dawnym Zachemem Bydgoszcz. Taka struktura pozwalała na optymalizację kosztów i efektywność operacyjną.
5. **Technologia szybkiej budowy magazynów:** Podziemne magazyny były projektowane z myślą o zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa ekologicznego, militarnego oraz antyterrorystycznego.

Największą wartością dla całego systemu jest hybrydowy model integracji, łączący w jeden organizm gospodarczy kompleks magazynowo-solno-sodowo-chemiczny. Bez tego rozwiązania nie byłoby możliwe stworzenie w tej części Polski podziemnych magazynów w wysadach solnych, przeznaczonych do przechowywania szeroko rozumianych węglowodorów. Z uwagi na tę symbiozę, cały kompleks powinien być bezwzględnie zaliczony do infrastruktury krytycznej kraju.

Należy podkreślić, że spółka Solino S.A. samodzielnie dostosowała i rozbudowała podziemny magazyn, zaciągając w tym celu znaczny, przekraczający jej możliwości finansowe kredyt. Doprowadziło to do ograniczenia działań w innych obszarach działalności spółki. Jednocześnie, decyzja Agencji Rezerw Materiałowych o zawarciu umowy na przechowywanie strategicznych rezerw państwowych bezpośrednio z Orlenem pozbawiła Solino kluczowych przychodów, które powinny bezwzględnie zostać przeznaczone na rozwój podziemnej infrastruktury magazynowej. W konsekwencji tej decyzji Solino S.A. zostało wyłączone z głównego systemu energetycznego Państwa Polskiego. Dodatkowo, Orlen wydzierżawił pozostałe pojemności magazynowe po kosztach, wykorzystując swoją dominującą pozycję wobec spółki. Takie działania niemal całkowicie odebrały Solino S.A. środki na inwestycje w rozwój magazynów.

Sytuacja ta może być określona jako przykład "kanibalizmu ekonomicznego". Niejasne pozostaje również, dlaczego spółki odbierające solankę zostały wyłączone z listy infrastruktury krytycznej.

Wymaga wyjaśnienia także sprzedaż w 2014 roku spółki Ciech, należącej do Skarbu Państwa, prywatnemu inwestorowi. Decyzja ta przekazała praktycznie pełną kontrolę nad kluczowym kompleksem energetycznym dotyczącym węglowodorów w ręce sektora prywatnego. Równocześnie niezrozumiałe są przyczyny niewłączenia spółek z grupy Ciech do infrastruktury krytycznej.

Decyzje blokujące budowę niezależności energetycznej Polski poprzez rozwój systemowych i bezpiecznych podziemnych magazynów w wysadach solnych w centralnej Polsce także wymagają analizy. Inwestycja ta mogłaby zaspokoić potrzeby nie tylko Polski, ale i państw Europy Środkowo-Wschodniej. Wykorzystanie naturalnego potencjału geologicznego w tym zakresie pozwoliłoby na znaczące ograniczenie zależności od bieżącego importu węglowodorów, zwiększenie odporności na kryzysy energetyczne, zakłócenia w łańcuchach dostaw, terroryzm oraz naciski polityczne ze strony państw nieprzyjaznych Polsce.

Zrealizowanie tego projektu podniosłoby prestiż i znaczenie Polski na forum Unii Europejskiej oraz wzmocniło jej pozycję lidera w regionie. W tym kontekście należy dogłębnie przeanalizować kluczowe decyzje, które doprowadziły do obecnego stanu rzeczy.

W związku z powyższym zwracamy się z wnioskiem o przeprowadzenie audytu dotyczącego sprzedaży spółki Ciech, wraz z kluczowymi podmiotami wchodzącymi w skład kompleksu energetyczno-solno-sodowo-chemicznego, na rzecz prywatnego inwestora.

Kwestie budzące wątpliwości i wymagające wyjaśnienia:

1. **Decyzja o wyłączeniu spółek grupy Ciech z infrastruktury krytycznej:** Należy ustalić, kto i z jakich przyczyn podjął tę decyzję oraz jej konsekwencje dla bezpieczeństwa energetycznego kraju.
2. **Sprzedaż spółki Ciech:** Wymaga wyjaśnienia, jakie zabezpieczenia uwzględniono w umowie sprzedaży spółki prywatnemu inwestorowi oraz jak zagwarantowano kontrolę państwa nad strategiczną infrastrukturą.
3. **Bezpieczeństwo energetyczne:** W jaki sposób zabezpieczono i zagwarantowano bezpieczeństwo energetyczne Państwa Polskiego w umowie sprzedaży spółki Ciech?
4. **Prawo sprzeciwu:** Czy rząd zagwarantował sobie uprawnienia w przypadku kluczowych zmian w działalności spółek grupy Ciech, które miałyby bezpośredni czy pośredni negatywny wpływ na budowę nowych magazynów oraz prace operacyjne na magazynach np. zmiany technologii, ograniczenie produkcji solanki, budowanie konkurencyjnych jednostek

produkcyjnych, podejmowanie współpracy z konkurencyjnymi podmiotami gospodarczymi czy też handlowymi wobec kompleksu magazynowego?

5. **Prawo pierwokupu:** Czy Skarb Państwa zagwarantował sobie prawo pierwokupu spółek na wypadek sytuacji, gdyby właściciel zamierzał je sprzedać?
6. **Likwidacja spółek:** Czy rząd zagwarantował sobie prawo konieczności wyrażenia zgody na rozpoczęcie ewentualnej likwidacji spółek?
7. **Działalność konkurencyjna nowego właściciela:** Kto wyraził zgodę na budowę konkurencyjnej warzelni soli w Niemczech przez nowego właściciela Ciech?
8. **Rola kluczowych instytucji:** Jakie było zaangażowanie Agencji Rezerw Materiałowych, władz Orlenu oraz Solino S.A. w proces sprzedaży spółek z grupy Ciech oraz ich wyłączenie z infrastruktury krytycznej?

Wskazane działania, osłabiania pozycji Solino S.A., prowadzą do ryzyka nieodwracalnej likwidacji całego kompleksu energetyczno-solno-sodowo-chemicznego, kluczowego dla bezpieczeństwa energetycznego Polski. Istnieje uzasadnione podejrzenie, że podejmowane decyzje miały charakter świadomego działania na szkodę interesów państwa Polskiego.

W odrębnym trybie należy wyjaśnić decyzje podjęte w związku z zatwierdzeniem przez Radę Nadzorczą Solino S.A. w dniu 16 grudnia 2009 r. Modułu IV „Strategii dla IKS Solino S.A.”, będącej częścią Strategii Grupy Orlen. Decyzja ta praktycznie zainicjowała proces likwidacji całego kompleksu. W oparciu o postanowienia Modułu IV, właściciel Spółki, którym w 2009 r. był PKN Orlen, uniemożliwił Solino S.A. ubieganie się o nowe złoża solne, niezbędne do budowy nowych magazynów oraz produkcji solanki dla spółek z sektora chemiczno-sodowego. Dodatkowo właściciel odebrał spółce posiadaną koncesję na złożę w miejscowości Lubień Kujawski, przekazując ją na rzecz PKN Orlen. Należy zwrócić uwagę, że Skarb Państwa w tym okresie posiadał mniejszościowe udziały w PKN Orlen. Podjęte działania skutkowały pozbawieniem państwa polskiego wpływu na proces budowy oraz nadzoru nad podziemnymi magazynami węglowodorów w centralnej Polsce. W analizowanym przypadku mamy do czynienia z działaniem właściciela spółki, które wydaje się nielogiczne. Poprzez organy spółki zapoczątkowano proces likwidacji Solino S.A., jednocześnie powołując w jej miejsce na złożu Lubień Kujawski nową spółkę o tożsamym profilu działalności. Jednakże, pomimo upływu 14 lat, nowo powołana spółka nie została zorganizowana ani nie rozpoczęła działalności, zarówno na złożu Lubień Kujawski, jak i na żadnym innym.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Zakładowej NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”
przy Inowrocławskich Kopalniach Soli
SOLINO S.A.

JERZY GAWĘDA

SEKRETARZ
Komisji Zakładowej NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”
przy Inowrocławskich Kopalniach Soli
SOLINO S.A.

WOJCIECH MAJCZAK

WICEPRZEWODNICZĄCA
Komisji Zakładowej NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”
przy Inowrocławskich Kopalniach Soli
SOLINO S.A.

IWONA STACHEL-GÓRA

Marek Chelicki

4

Włodzisław Chelicki

Zbigniew Dąbrowski
Przemysław Gładna

Do wiadomości:

1. Prezydent RP Andrzej Duda,
2. Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Piotr Duda,
3. Przewodniczący Krajowej Rady Sekretariatu Górnictwa i Energetyki
NSZZ „Solidarność” Jarosław Grzesik,
4. Przewodniczący Zarządu Regionu Toruńsko-Włocławskiego
NSZZ „Solidarność” Tomasz Jeziorek.